

zvečer sv. rožni venec s celo družino in jej pri tisti mizi s hlapci in deklami, da bodo videli, da ti nimaš nič boljšega, kakor oni. O velikih godovih in posebnih prilikah, kakor o krstih, ženitvinah, narodnih slovesnostih smeš tudi kozarec vina izpiti in vesel biti, toda — žganja se varuj! Tudi poslom ne smeš vsacega veselja odreči, naj gre hlapec ali dekla včasih na kako pošteno veselico, toda ponočevanja ne smeš trpeti, še manj pa žganjepitja, ker to spridi dušo in telo.

Brez uka in branja naj kmet v naših dneh ne ostane. Svēt gre naprej in je zmirom bolj moder; kdor se vedno ne uči, zaostane, nič ne vé, je povsodi goljufan in zasmehovan. V prvi vrsti je kmetu potreben nauk o umnem kmetovanju. Davke in poselske plače znižati ni v kmetovi oblasti. To pa zamore, da svoje dohodke zboljša. To ga učijo taki listi, ki pišejo o kmetijskih rečeh, kakor so »Slov. Gospodar« v Mariboru, »Kmetovalec« v Ljubljani, »Dol. Novice« v Novem mestu in še drugi. V te časnike pišejo gospodje, ki so se učili na kmetijskih šolah. Oni učijo, kako je treba zboljšati živinsko plemo, žitno seme, travnike itd. Ni vse eno, ali dobi kmet za vola 100 ali 200 gld.; ni vse eno, ali ima velike in debele, ali pa mršave in suhe prešiče; ni vse eno, ali pridelava slabo, ali lepo žito; ni vse eno, ali ima zanemarjen in opustošen, ali pa lepo nasajen in bogato s sadom obložen vinograd. Umnega kmetovanja se je treba naučiti, kakor vsake druge reči. Kar so naši očeti znali, to je za naše čase premalo. Oni niso poznali ne umetnega gnoja, ne ameriške trte.

Že iz tega morate spoznati, da prav govorimo, in da je treba v naših časih več znati. Zato pa le pridno prebirajte take časnike, v katerih najdete take nauke. Pa tudi na politiko se mora kmet v naših dneh nekoliko zastopiti; on mora vedeti, kaj se po svetu godi, ljudje govorijo in kaj hočejo presukati. Različne politične stranke hočejo svet vsaka po svoje osrečiti, vsaka misli in pravi, da ima prav, da ima le ona pravo zdravilo za človeški rod. Tudi kmeta kličejo k volitvam, zdaj bodo še hlapce poklicali; zato morajo tudi kmečki ljudje vedeti, katera stranka prav govori, kateri poslanec bi bil najboljši. Torej le pridno prebirajte poštene krščanske časnike! Iz njih se bote tudi o političnih zadevah toliko poučili, kolikor je za kmečkega človeka potrebno.

Cerkvene zadeve.

Dnevi duhovnega veselja v kozjanski dekaniji.

(Dalje in konec.)

V nedeljo popoldne so zapustili premilostni knez prijazno Kozje, s štirimi belci so jih odpeljali proti starodavnemu Pilstanju, rojstnemu kraju blažene Eme. Nebrojna množica in do 50 belooblečenih deklet pričakovalo je na prijaznem hribčku, da sprejme blagoslov od nadpastirja. Sedem večjih slavolokov bilo je postavljenih s primernimi napisi. Pilstanska župnija je znana, da ljubi in spoštuje duhovnike. Kaj pa še nadpastirja? Zato so postavili do 50 smrek, vse prepregli z vencii in zastavami in cerkev sv. Mihaela je imela svatovsko oblačilo. V prvem mraku začeli so ljudje vreti od vseh strani. — Pevci, obdani z lampijoni različnih barv, zapeli so več lepih Marijinih pesmij. Na hribih in dolinah zablestijo velikanski kresovi, rakete švigajo po zraku — možnarji pokajo — prekrasen prizor! Zdaj pa še milostni knez vstopijo k pevcem in se prisrčno zahvalijo. Pridite neverni brezbožci in se učite od priproste ljudstva, spoštovati namestnika Kristusovega! — Tukaj so delili zakrament sv. birme na Vidov dan 15. junija.

Pred sv. mašo blagoslovili so še podoba sv. Družine, katero je izdelal slikar Jakob Brollo. Podoba sv. Družine bode pa v vedni spomin hvaležnim faranom na drugo skofovsko obiskovanje.

V ponedeljek proti večeru so zapustili Pilstanj in šli prenočevati v Kozje, da so zamogli potem nastopiti v torek zjutraj težavno pot na Prevorje. V Lesičnem je pričakovalo milostnega vladiko kakih 30 mladeničev prevorske župnije z banderami in s slovenskimi trakovi čez ramo. To je nekaka posnema ormoških in ljutomerskih banderašev. Res, bila je težavna pot k Sv. Ani na Prevorje, a tem večje veselje faranov in tem prisrčnejši sprejem. Lepo je bilo vse okrašeno, cerkev lepo ozaljšana. Popoldne so šli prevzvišeni nazaj v Lesično in k Sv. Vidu pri Planini.

Ta cerkev je veliko trpela vsled lanskega potresa; vendar skrbni č. g. župnik Ribar so jo lepo prenovili in jo praznično oblekli. Žalibog, da se je v sredo, dne 17. junija nebdó, do sedaj še zmiraj precej prijazno, nagloma zjutraj prevleklo s temnimi oblaki. Gromelo in bliskalo je v enomer, da je bilo strah. Udarilo je v gospodarsko poslopje A. Baha na Vrhéh pilstanske župnije, kt je do tal pogorelo. Celi dan je lilo in motilo sprejem milostnega kneza v Planinskem trgu, kamor so šli v sredo popoldne.

Hvala Bogu, da je nebo v četrtek 18. junija pokazalo zopet svoje prijazno obličje. Še istega dneva podali so se prevzvišeni knez na zadnjo župnijo kozjanske dekanije, k Devici Mariji v Dobje. Tukaj so blagoslovili v petek zjutraj najprej postranski oltar in potem so delili zakrament sv. birme. Po kosilu poslovali so se od kozjanske dekanije in se odpeljali v Šentjurij na južni železnici, kamor jih je spremljala udana duhovščina. Obiskali so še v Šentjuriju nevarno bolnega in zdaj že zvečnelega gospoda župnika in duhovnega svetovalca Vošnaka.

Okoli 6. uri zvečer pa je odpihal urni hlapec z našim preblagim nadpastirjem proti njihovi stolnici, Mariboru. S teškim srcem in solznim očesom smo se ozirali za njimi. K Bogu, delivcu vseh dobrot, pa smo molili in molimo, da bi nam jih ohranil še dolgo, dolgo let zdravih in čvrstih! Daj Bog, da se za šest let zopet vidimo!

Gospodarske stvari.

Sadjarsko društvo za Srednji Štajar

(v Gradcu, Heinrichstrasse št. 39.)

je prevzelo posebno nalogo, pridelano sadje dobro spraviti v denar; ta oddelek društva se imenuje: Obstverwertungsstelle. Začetkom meseca septembra 1895 smo poziv tega osrednj.-odbora sadjarjem objavili. Usojamo si sadjarje opozoriti na to novo ustanovitev, in z ozirom na bližajoči se sadni pridelek kratko namen te ustanovitve pojasniti.

Osrednji odbor posreduje kupčijo kupcu in prodajalcu sadja brezplačno. Posredovanje kupčije obstoji v tem, da se sadjarji, ki se nadjajo tolikšnega pridelka, da bi ga stavili na prodaj, pozivljejo, svoje pridelke semke naznaniti. Zapisnik semkaj naznanjenih oglasil se bode potem doposlal vsem županstvom na Štajarskem, podružnicam c. kr. kmetijske družbe, okrajnim odborom, Reiffeisen-ovim posojilnicam s prošnjo, da bi ti v svojem kraju opozorili sadjarje, ki hočejo sadje prodati, na ta osrednji odbor za razpečevanje sadja.

Ob enem se pozivljejo tudi vsi trgovci, ki trgujejo s sadjem v Nemčiji, Avstro-Ogerski, Švedski in Norveški, Rusiji in oni, ki so že odboru znani odkupovalci,

da vposljejo svoja naznanila, kaj in koliko potrebujejo. Po takih naznanilih, ki naj bi obsegala: koliko sadja, katere vrste, v čem naj se taisto pošilja in po kateri ceni, sestavili se bodo zapisniki kupovalcev. Ti zapisniki se bodo sestavili tako, da se bodo n. pr. oni, ki imajo sadje samo za »tolkec«, popisali skupaj, zato da jih bodo kupci lažje pregledali.

Ravno tako se bodo opisali tudi kupci v tisti skupini, za katero se bodo oglasili. Ti ponudni zapisniki bodo obsegali kupce in prodajalce s podatki, kateri so se odboru naznanili glede na kolikost vrste, način pošiljanja in cene. Pospeševalni posledki takega postopanja so očitni. Prodajalec bode imel dosti priljubljenosti natančno preudarjati vse prednosti posameznih naznanil kupcev. Kupcem pa bodo zopet mogoče po teh zapisnikih zase izvoliti najugodnejše. Do sedaj so le posredovalni kupci po jako nizki ceni sadje kupovali, ti so sadje prodajali sadnim trgovcem, in od teh pa je sadje prišlo še le onim v roke, kateri so ga uporabljali.

Odbor za izkoriščanje sadja (Obstverwertungstelle) si bode prizadeval, vse nepotrebne predkupce odpraviti iz sadjarske kupčije. Naj se tu še omeni postopanje takšnih predkupcev. Ti ljudje imajo navadno le malo denarjev na razpolaganje, poiščejo sadjarje, jim odkupijo sadje navadno po prav nizki ceni. To sadje si dajo pripeljati do bližnje postaje, kjer ga oddajo sadjarskemu trgovcu, seveda z velikim dobičkom.

Ti ljudje delajo brez vsake zastopnosti, le tako rekoč na dobro srečo, in to na škodo onih, ki so sadje pridelali. Temu en izgled. Leta 1894. si je neki takšen »sadjarski trgovec« na Spod. Štajarju zaslužil 4000 gl. Le zanesljivi sadjarski trgovci morejo ustrezati tudi večjim zahtevam, da prevzemajo in oddajajo večje večine sadja ene in iste vrste, ter si tako ohranijo naročnike.

Prav sadjarski trgovec se v sajsoni peča edino le s sadno trgovino, ima tudi vse potrebne skušnje. Njemu so znane tržne cene; on vé, kateri kraj obrodi to ali ono vrsto sadja ter ga vé pošiljati v one kraje, kjer tega ni; on je dostikrat prisiljen ves pridelek posameznih krajev pokupiti, ga potem po plemenskih vrstah odbrati in ga potem še le odbranega na trg postaviti. In če si pri tem podjetju prisvoja nekaj odškodnine, jo tudi zasluži. V sadni trgovini je mogoče lep denar prisluziti, pa je tudi nevarnost, večje ali manjše svote zgubiti. Če se več takšnih sadjarjev, ki sadje prodajati hočejo, združi v odbor za izpečevanje sadja, je posebi umevno, da dobiček ostane njim. Zato je želeli, da bi naši sadjarji spoznali, da je le na ta način mogoče vrednost sadnega vrta povišati. Naj bi še naši sadjarji potrudili, namizno sadje skrbno obrati (obtrgati) in ga zvrstiti, ta trud se jim bo s povišano ceno obilno povrnil. Omenjeni odbor pozivlja vse sadjarje v njihov lastni dobiček, da naj prej ko mogoče, naznanijo sadje, katero mislijo prodajati, da bo mogoče vse nadaljne korake storiti, da se bo pridelano sadje dobro prodalo.

Sejmovi. Dne 13. julija v Ločah, Rogateu, Šoštanj in na Planini. Dne 15. julija v Dobovi in na Zdolah. Dne 16. julija v Dobjem. Dne 17. julija pri Sv. Filipu v Veračah in na Muti.

Dopisi.

Iz Celja. (Šolske sestre; — »Sokol«.) Prihodnji teden bodo marljive učenke č. šolskih sester predstavljale štiri dni zaporedoma igro »Roza Jelodvor-

ska« v telovadnici sokolski. Kdor je imel priliko videti predstave teh otrok druga leta, vé, da se nam obeta nekaj izrednega in da č. sestre ne pošljejo otrok neizvežbanih na oder. Priporočati bi torej bilo, da se udeleži kar največ mogoče gostov ter, da se o tej priliki spomnijo bogatejši tudi, da ima »kat. podporno društvo«, katero šolo vzdržuje, precejšen primanjkljaj v svojih računih. Ni je skoraj tako potrebne naprave pri nas, kakor je ta šola, katera nam obeta res slovenski in krščanski naraščaj. — »Celjski Sokol« se je letošnje zimo precej preuстроjil. Ne le v odbor je došlo precej novih, jako delavnih sil, ampak tudi tamburaški zbor se je jako pomnožil z novinci. Novi, marljivi vodja ga je v kratkem tako izvežbal, da je že mogel koncertovati dne 19. aprila t. l. Telovadba se marljivo goji. Imamo precej atletov in akrobatov. Ti in tamburaši sodelujejo skoro pri vseh javnih nastopih in koncertih, kakor n. pr. pri velikem koncertu 14. junija, kjer so pomagali nam preskrbeti vesel večer. Več izletov je Sokol moral opustiti zaradi vremena. Udeležil pa se je ljudske veselice v Vojniku, dne 5. t. m. Letos je Sokol sploh najdelavnejše društvo.

Iz slov.-graškega okraja. (O volilnem shodu.) Pomenljivi dopis iz Šaleške doline v zadnjem »Slov. Gospodarju« nas opozarja, naj kmalu skličemo volilni shod, da se pogovorimo o skupnem kandidatu za deželnega poslanca, da se na dan volitve ne pripeti kaka katastrofa. Samo ob sebi se pa razume, da je treba kraj zborovanja odločiti v sredini, na meji okrajev Slov. Gradec in Šoštanj, kjer bi tudi zaupnim možem iz marenberskega okraja bila ugodna prilika. Predlagam za volilski shod nedeljo, dne 19. julija v Hudi Ljumnji, ko bode ondi jamska veselica, kjer bode prostorna gostilnica v novi baraki za 50 do 60 zborovalcev celo pripravna. Če bi torej med tem časom slavno uredništvo čislana »Slov. Gospodarja« ne vsprejelo boljšega nasveta, naj blagovoli tega objaviti, saj sem že preživel hude volilne borbe, ko nas je še znani Kaligarič pobijal in mogočni Lohninger strahoval. Ko se sedanji čas ni več treba toliko bojevati z nemškimi političnimi nasprotniki, naj se pa tudi tudi nikakor ne prikaže domači prepir. Ako Vam je ta moj predlog po godu, pridite torej, slovenski veljaki iz slov.-graškega, šoštanskega in marenberskega okraja na omenjeno jamsko veselico!

J. V.

Iz Hošnice pri Slov. Bistrici. (Kresovi.) Vse hvale vredna navada se je vpeljala po naših slov. pokrajinah, da se zažigajo kresovi na čast sv. apostoloma Cirilu in Metodu. Saj pa pogled na te čarobne lučice v temnem večeru tako skrivnostno prešinja naše srce! Mnogo kresov je bilo videti na sobotni predvečer njunega praznika; okrog in okrog na visokem Pohorju, na ponosnem Boču, na Konjiški gori so veselo kviško plamтели in slavili slovanska apostola. Pa tudi iz nižave so veličastni ognji odzdravljali na mnogih krajih. Posebno je bil diven prizor na Mlakarjevem holmeu, kjer se je žgal velikanski kres, topiči so mogočno bobneli in iz goslij in piščalk doneli nežni glasovi, kakor milo kličejoči: Sv. brata, ne pozabita še na druge brate! Gotovo bosta sv. Ciril in Metod naša mogočna varuha in priprošnjika, če tudi mi zanetimo v svojih srcih blagonosni ogenj sv. vere, kakoršnega sta nam ona prinesla!

Z Vidma. (Vesel dan) je bil letos za nas Videmčane dan 2. julija. Zagledali so namreč ta dan naš vlč. g. dekan Henrik Verk Abrahama, to se pravi, obhajali so 50letnico svojega rojstva. Bila je naša dolžnost, da smo se tistega dne Bogu posebno zahvalili, da nam je našega dobrega g. dekana tako zdravega in čilega ohranil, ob enem smo še pa morali Boga prositi, da bi jih še z naprej takih ohranil. Pri tej priložnosti